

NOVA DOBA

Leto XXII.

Celje, petek 29. marca 1940

Štev. 14.

Izhaja vsak petek ob 14. // Naročnina znaša mesečno po pošti 5 din, v Celju z dostavo na dom po raznašalcih 5-50 din, za inozemstvo 10 din // Uredništvo: Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1, pritličje, desno; uprava: levo // Telefon št. 65 // Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.666

Bogdan Pušenjak:

Anglija in Italija

Bodoče zadržanje Italije v sedanjem evropskem spopadu spada slej ko prej med najvažnejše evropske zunanjepolitične probleme. Dvakratni razgovori Sumnerja Wellesa s italijanskimi državniki, nedavni Ribbentropov obisk v Rimu, angleško-italijanski premogovni spor in nenadni sestanek med Mussolinijem in Hitlerjem so ponovno postavili v ospredje zanimanja svetovne javnosti vprašanje nadaljnega zadržanja Italije v sedanjem sporu, od katerega zavisi usoda mnogih nevtralnih držav, predvsem pa balkanskih. To zadržanje Italije pa je v prvi vrsti odvisno od dobrih ali slabih odnošajev z Anglijo.

Prva leta po svetovni vojni je zavladala v angleškem mnenju tako zvana vojna psihoza, ki je zahtevala razorožitev in s tem v zvezi najstrožjo ekonomijo državnih financ, ki so bile popolnoma razrvane. Izgledalo je, da se Anglija vrača k tradicionalni zunanji politiki lorda Beaconsfielda, nazvani »Splendid isolation«. Potrditev te domneve je dal 1. 1922. washingtonski pomorski sporazum, v katerem se je Anglija odpovedala svoji svetovni pomorski nadoblasti in odstopila od svoje dotedanje formule »Three power standard«, to je od mornarice, močnejše od treh najmočnejših mornaric. Toda malo globlji vpogled v ta washingtonski sporazum nam jasno kaže, da se je Anglija odpovedala samo nadvladi v zapadnem delu Atlantskega in vzhodnem in severnem delu Tihega oceana, dočim je v vzhodnem delu Atlantskega oceana in v Sredozemskem morju formula »Three power standard« dobila še izrazitejšo obliko. Washingtonski sporazum je namreč določil razmerje med angleško francosko in italijansko mornarico s 5:1, 57:1, 75. Skupno s špansko mornarico sta torej francoska in italijanska mornarica še vedno mnogo manjši od angleške. To dejstvo pa je posebne važnosti za zaščito glavne imperialne poti, ki veže metropolo z imperijem. Obenem je Anglija na ta način obdala vse evropske pomorske države z jeklenim obročem, ki je močnejši od skupnih pomorskih sil vseh evropskih mornaric.

Nenadni dvig Italije na stopnjo pomorske in kolonialne velesile in zlasti izgraditev mnogih sredozemskih pomorskih baz in trdnjav na Siciliji pa sta resno ogrozila srednji del angleške imperialne strategične prečnice, ki teče od Anglije skozi Sredozemsko in Rdeče morje in severni del Indijskega oceana v Singapur s stranskimi vejami za trgovino z Avstralijo in Kitajsko. Sicilija deli Sredozemsko morje v zahodni in vzhodni bazen. Skozi to bariero pa vodita samo dva prehoda in sicer Mesinski in Sicilijanski kanal. Prvi je izključno v italijanskih rokah, drugega pa ščitita italijanski pomorski bazi Trapani in Augusto ter francoska pomorska trdnjava Bizerta. Na ta način je angleška vodoravna os skozi Sredozemsko morje kljub močnim pomorskimi trdnjavam Gibraltarju, Malti, Cipru, Haifi in Suezu na njenem najranljivejšem mestu presekanca z navpično linijo, ki spaja italijanske morske baze.

V primeru vojne med Anglijo in Italijo bi torej slednja brez dvoma osredotočila vse svoje sile na presekanje angleške imperijske prečnice le skozi Sredozemsko morje. Za doseg tega cilja je Italija vsa poslednja leta polagala največjo pozornost izgraditvi čim močnejšega podmorniškega brodogradnje, ki je danes v stanju, da prekine Angliji to njeno glavno prometno trgovsko žilo. Anglija je predvidela to nevarnost in se je z londonskim sporazumom, uvedbo rezervne imperialne poti in spretno razmestitvijo svojih pomorskih sil že v naprej zaščitila pred izolacijo metropole od njenega imperija.

Na londonski konferenci 1930 je Angliji uspelo, da je ta konferenca omejila tonažo podmornic na 2000 ton in obenem dovolila neomejeno gradnjo malih

Poostritev vojne

Vprašanje sestanka med Stalinom in Hitlerjem — Odločne Reynaudove besede — Odpoklic sovjetskega veleposlanika iz Francije — Sestanek zavezniškega vrhovnega vojnega sveta — Blokada Skageraka

Za veliko noč so napovedovali prihod sovjetskega komisarja za zunanje zadeve Molotova v Berlin. Do tega obiska pa ni prišlo. V Berlinu naj bi bili razpravljali o tesnejšem sodelovanju med sovjetsko Rusijo in Nemčijo in o sodelovanju teh dveh držav z Italijo v skupnem gospodarskem bloku. Pravijo, da obisk Molotova v Berlinu ni odločen z dnevnega reda, temveč da je samo odložen. Nemški zunanji minister Ribbentrop je pripravljal sestanek med kancelarjem Hitlerjem in Stalinom na nemško-sovjetski meji na Poljskem. Casopisje poroča, da je sovjetska vlada zadevni predlog nemške vlade odklonila, obenem pa sporočila, da bi pozdravila prihod kancelarja Hitlerja v Moskvo.

Novi predsednik francoske vlade Paul Reynaud je imel v torek zvečer po radiu odločen govor, ki ga je zaključil z besedami: »Francija bo nadaljevala vojno vzajemno s pomočjo največjega imperija sveta, z dušo borca in zmagovalca.«

Na željo nove francoske vlade je sovjetska vlada odpoklicala sovjetskega veleposlanika Suriča iz Pariza v Moskvo. Francoska vlada očita Suriču vmešavanje v francoske notranje razmere, ki si ga je dovolil z hrzovjavo, ki jo je poslal Stalinu ob priliki podpisa sovjetsko-finske mirovne pogodbe.

V zvezi s prizadevanji Nemčije, da bi

zblížala Moskvo in Rim, je obisk madžarskega ministrskega predsednika grofa Telekyja v Rimu. Madžarska se čuti očitno ogroženo in išče zaslombe v Rimu.

Angleško-francoski vrhovni vojni svet se je sestel v četrtek v Londonu. Sklenjeno je bilo, da bodo zavezniki nadaljevali vojno z vso odločnostjo in da se niti Anglija niti Francija nikoli ne bosta pogajali za sklenitev separatnega miru, marveč bosta ravnali sporazumno tudi po končani vojni, da zagotovita narodno varnost in mir.

Angleške vojne ladje so začele blokirati Skagerak, da bi preprečile nemškim ladjam prevoz blaga iz Švedske in Norveške. Ta blokada je imela že prve dni uspehe. Angleške vojne ladje so v zadnjih dneh ustavile med Kitajsko in Japonsko dve sovjetski trgovski ladji in ju odpeljali v kontrolno luko, kjer bodo preiskali njun tovor, ker sumijo, da je tovor določen za Nemčijo.

V Kanadi so bile v torek parlamentarne volitve, ki so se končale z veliko zmago liberalcev, kiso za odločno nadaljevanje vojne na strani Anglije in Francije.

Rooseveltov odposlanec Sumner Welles se je vrnil v četrtek v New York in je odpotoval na Florido, kjer bo poročal predsedniku Rooseveltu o rezultatu svojih razgovorov v Evropi.

Trgovci iz treh srezov so zborovali v Celju

Delovanje sreskega trgovskega združenja

Celje, 29. marca.

V veliki dvorani Narodnega doma v Celju je bil v četrtek redni letni občni zbor Združenja trgovcev za sreze Celje, Smarje pri Jelšah in Gornji grad.

Predsednik združenja g. Ludvik Košir iz Prekove pri Vranskem je v začetku pozdravil podpredsednika trgovskega odseka Zbornice za TOI g. Smerkolja, predsednika Zveze trgovskih združenj za dravsko banovino g. Staneta Vidmarja in ostale zborovalce, nato pa se je spomnil v preteklem poslovnem letu umrlih članov. Zatem je poročal o gospodarskem položaju in vplivu svetovnih dogodkov na gospodarstvo. Delovanje združenja je bilo v preteklem poslovnem letu prav uspešno. Sresko združenje je pred kratkim kupilo hišo bančnega uradnika g. Josipa Pollandta v Gosposki ulici v Celju za 282.000 din.

Zastopnik Zbornice za TOI g. Smer-

kolj je razpravljal o slovenski narodni trgovini, o novelizaciji davčnega zakona, o delovanju Zbornice, o minimalnih plačah trgovskih nameščencev in drugih aktualnih zadevah. Predsednik Zveze trgovskih združenj g. Stane Vidmar je poudaril potrebo discipline med trgovstvom, govoril je o poslanstvu trgovstva v narodu in narodnem gospodarstvu, o reviziji izvestnih državnih pokojnin in o potrebi zvišanja plač državnih nameščencev. V imenu lesnega odseka pri sreskem združenju je poročal inž. Zupančič o našem gozdarstvu in lesni trgovini. Opozoril je lesne trgovce, naj bodo pri sklepanju pogodb za izvoz lesa v inozemstvo zelo previdni.

Tajnik g. Coklin je poročal, da je imelo združenje konec leta 628 rednih in 6 prostovoljnih članov. Na področju sreskega združenja je 305 trgovin z mešanim blagom, 160 lesnih trgovin, 54

križark do 3000 ton s tremi hidroplani, ki predstavljajo glavno orožje proti podmornicam. Ta določitev predstavlja veliko zmago angleške diplomacije in njeni uspehi so najbolj vidni v sedanji angleški vojni proti nemškim podmornicam. Vendar pa bi kljub temu vsaka vojna med Anglijo in Italijo, če že ne popolnoma prekinila, vsaj močno ovirala svobodno trgovsko plovbo na angleški glavni pomorski poti skozi Sredozemsko morje. Prekinitev trgovske zveze med Anglijo in imperijem pa bi predstavljala smrten udarec za Anglijo. Pred tem udarcem se je Anglija zavarovala predvsem tudi z rezervno pomorsko potjo, ki vodi ob Zapadni Afriki in preide ob njenem južnem koncu v Indijski ocean. To pomorsko pot je Anglija zaradi njene izredne važnosti v primeru konflikta v Sredozemskem morju temeljito zavarovala in predstavlja danes najvarnejšo zvezo metropole z imperijem. Kako ogromne važnosti je posest te rezervne in varne morske poti, nam kaže dejstvo, da bi bila Anglija obsojena na smrt, če bi se bil prekinil uvoz

surovin in življenjskih potrebščin iz njenih prekomorskih dežel. Ta strategično varna prometna zveza z Indijskim oceanom je dovolila Angliji tako razmestitev njenih pomorskih edinic, da more z njimi varovati Anglijo in tudi čuvati nadvlado na Sredozemskem morju. Tako vidimo, da je več kot polovica vseh angleških pomorskih edinic koncentriranih v domovinskih vodah in v operacijski smeri Anglija-Gibraltar-Suez.

Zgoraj navedena dejstva nam jasno kažejo, da se je Anglija za morebitno vojno z Italijo že vnaprej dobro zavarovala. V taki vojni bi bila brez dvoma glavna bitka okoli Sicilijanske ožine pri čemer bi poleg Malte tudi francoska Bizerta igrala veliko vlogo. Italija bi na vsak način poskušala prekiniti pomorsko zvezo Anglije z dominioni in tudi zvezo Francije z Afriko. Zavezniki pa bi si prizadevali prekiniti italijansko pomorsko trgovino, izvršiti napad na italijansko obalo in odrezati Italijo od njenih kolonij. Ob ogromni premoči angleške mornarice, ki bi jo v celoti pod-

Zdravje

je naše največje bogastvo.

Z bolnimi zobmi

noben

človek ni zdrav.

Chlorodont
zobna pasta

trgovin z deželnimi pridelki, 28 z živino, 17 branjarij, 14 sejmarstev, 9 trgovin z vinom, 8 z usnjem, 49 raznih drugih trgovin in 24 javnih tehtnic. Tajnik je nato poročal o novelizaciji zakona o pobijanju nelojalne konkurence. Združenje je protestiralo, da pri določitvi novih cen soli niso bili upoštevani prevozni stroški podeželskih trgovcev, ki jim ti prevozni stroški vzamejo ves dobiček pri prodaji. Združenje se je tudi pritožilo proti naredbi, da ne smejo trgovci prodajati živinskih soli. Z znižanjem cene petroleja pri prodaji na drobno 7 din, ki ga je o božiču odredila monopolska uprava, so bili trgovci zelo oškodovani, ker so bili kupili petrolej po znatno višji ceni in so ga morali potem prodajati v izgubo. Združenje trgovcev je zahtevalo od oblasti, da se pri trgovcih popišejo zaloge petroleja in da se jim povrne izguba, zadevne intervencije pa so ostale brezuspešne. Združenje je protestiralo, da znižujejo cene sladkorja le na račun trgovcev detajlistov, medtem ko bi bilo edino pravično, da bi se cene znižale na račun mnogo previsoke državne trošarine in pa na račun milijonskih dobičkov sladkornih tovarn. Trgovcem je nemogoče držati se prodajnih predpisov sladkorne centrale, zato bodo skušali doseči, da se zadevna naredba preklic. Sresko združenje se je mnogo bavilo s pobijanjem krošnjarstva, z uredbo o minimalnih mezdah za trgovske nameščence ter z uredbo o pobijanju draginje in brezvestne špekulacije.

Združenje je imelo v preteklem letu 149.973 din dohodkov in 87.535 din izdatkov. Prebitek znaša 61.737 din, čisto premoženje pa 339.763 din. Na predlog g. Vizoviška iz Zalca je prejel ves odbor razrešnico s pohvalo. Nato je bil odobren proračun za l. 1940., ki predvideva 96.000 din izdatkov in prav toliko dohodkov. Članarina za vsakega člana znaša 50 din na leto.

Ob zaključku je bilo še zborovanje lesnega odseka pri združenju trgovcev. Zborovanje je vodil predsednik lesnega odseka g. Veršec iz Podčetrčka, ki je poročal o šušmarstvu z lesom in drugih aktualnih zadevah, nato pa je podal še g. inž. Zupančič poročilo o lesnem gospodarstvu in lesni trgovini.

prlo francosko sredozemsko brodogradnje, bi zaveznikom ta načrt najbrž uspel, čeprav bi gotovo tudi sami utrpeli velike izgube. Kajti jasno je, da je Italija danes v Sredozemlju osamljena, in celo trojni savez med Nemčijo, Rusijo in Italijo ne bi mnogo spremenil na tem dejstvu, ker je z ustanovitvijo režima zapiranja morskih ožin in z ankarškim paktom ruska mornarica popolnoma zaprta v Črnem morju. Zato se italijanski narod zaveda, da bi predstavljala vojna Italije z zaveznicami zelo nevarno avanturo.

Kljub dejstvu, da se Anglija zaveda svoje velike premoči na Sredozemskem morju, pa nam zlasti zadnji dogodki potrjujejo, da si Anglija ne želi samo ostati v dobrih odnošajih z Italijo, ampak jo tudi pritegniti k čim ožji gospodarski in politični zvezi. Za Anglijo in Italijo je ohranitev miru na Sredozemskem morju življenjske važnosti. To nam daje upanje, da bodo balkanskim državam vsaj to pot prihranjene strahote nove vojne.

Planinski dom, Celjska koča in drugo

Uvaževanja vredna zamisel

Celje, 29. marca.

O novem planinskem domu pod Tovstom, je bilo že mnogo razprav. Nujnost rešitve te zadeve je bila podčrta na z utemeljenimi razlogi.

Neizpodbitno je, da bo planinski dom pod Tovstom postal nov vir dohodkov za razne panoge gospodarstva celjskega prebivalstva. Odlaganje zadeve je torej škodljivo.

V bližini planinskega doma pa bi našli morda tudi prostor za okrevališče državnih in javnih uslužbencev v Celju, kakor je bilo na nekem zborovanju državnih nameščencev omenjeno.

V letošnji 4. številki »Mariborskega zadrugarja« je objavljena idejna skica okrevališča Stavbne zadruge združnih uslužbencev na Pohorju. Enako okrevališče si lahko omisljijo tudi državni in javni nameščenci v Celju in bližnji okolici z ustanovitvijo enake Stavbne zadruge. Delež naj bi ne presegal zneska 100 din. Vsakemu članu naj bi se nudila možnost, da bi se nekaj časa v letu posluževal okrevališča pod zmernimi pogoji.

Po možnosti naj bi se zbirala ob raz-

nih prilikah sredstva za gradnjo nameravanega objekta, slično, kakor je svoj čas zbiral potrebna sredstva Celjski Sokol za Sokolski dom v Gaberju.

Se danes zelo agilen Sokol je tu pa tam ob nedeljah ustavljal prijatelje in znance ter s svojo prirojeno šegavostjo in z dovtipi ponujal »Nabavne listke« za opeko. N. pr.: »Ze veste, da si namerava Celjski Sokol napraviti svoje gnezdo v Gaberju? Nabavil pa si je preveč opeke in namerava odvisno prodati. Čujte, zidna opeka je po dinarju, strešna opeka in krajniki pa so nekaj dražji. Vzemite nekaj opek, po 20 do 30 jih lahko odpeljete s samokolnico, mogoče jih vzamete kar pol voza ali še več. Na dom pa Vam jih ne moremo dostaviti.« Smelo lahko trdim, da so na ta način nabavili mnogo stavbnega gradiva za Sokolski dom v Gaberju, ki je nastal v takrat še burnih časih v Celju.

Posnemajte in oživotvorite prej omenjeno stavbno zadruge za prepotrebno okrevališče! Upam, da delavcev ne bo manjkalo.

Cvahte.

Tajnik JRZ obsojen zaradi zločinov po zakonu o zaščiti države

Kazen: 4 leta in 2 meseca robije

Celje, 29. marca.

Pred petčlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju se je pred dnevi zagovarjal v tajni razpravi 37-letni zasebni uradnik Josip Ferenčak z Vidma pri Krškem, tajnik tamkajšnje krajev-

ne organizacije JRZ, zaradi zločinov po zakonu o zaščiti države.

Josip Ferenčak je bil zaradi zločinov po členu 1., točki 4. ter po členih 3. in 5. zakona o zaščiti države obsojen na 4 leta in 2 meseca robije in na izgubo častnih pravic za dobo 3 let.

Politika

„Carniola Italiana“

Pančevski list »Ravnopravnost« objavlja:

Francesco Cianciulli je izdal pred kratkim v Sembiascu pri Cantazaru knjigo »Carniola Italiana« (»Italijanska Krajnska«), ki jo prodajajo v Italiji po popularni ceni 5 lir. Dr. Cianciulli razvija v svoji knjigi naslednjo tezo:

»Ob Soči se pojavlja iredentizem. Italija dokazuje, da reke, »tekoča voda« sploh, ne predstavljajo stalnih in solidnih političnih mej med državami. Večne borbe ob Renu dokazujejo to. Soča torej ne more biti meja med Italijo in Jugoslavijo, čeprav teče tukaj narodnostna meja. Ostanje torej edinole naslednja rešitev: Iredentizem ob Soči se da odstraniti samo s priključitvijo celokupne Slovenije do črte Spilje—Reka Italiji. Slovenski narod odklanja takšno rešitev, toda gospodarski interesi Gornje Italije zahtevajo, da se ustvari enot-

na pokrajina »Veneto« s priključitvijo Slovenije.

Pisec pravi, da se pojem »nacija« ne more več omejiti na etnično področje, temveč da vključuje tudi gospodarske interese naroda, t. j. italijanskega...

Za ukinitev koncentracijskih taborišč

Beograjsko »Vreme« je poročalo, da so strokovna združenja (Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov, zdravniški sindikat, beograjska odvetniška zbornica, Udruženje zdravnikov, stažistov in volonterjev, Udruženje odvetniških pripravnikov in beograjska sekcija Udruženja agronomov) predložila pristojnim činiteljem predstavo o ukinitvi uredbe o spremembi in dopolnitvi člena 12. zakona o zaščiti javne varnosti, s katero so bila pri nas ustanovljena koncentracijska taborišča, in o izpustitvi oseb, ki so na podlagi te uredbe konfinirane. Predstavka je bila v prepisu poslana predsedniku vlade Dragiši Cvetkoviću, podpredsedniku vlade dr.

Rojstvo Celjskega Sokola

(Odlomek iz knjige prof. Janka Orožna »Zgodovina Celjskega Sokola«, ki je sedaj v tisku.)

Prvo pobudo za ustanovitev Celjskega Sokola je rodila potreba po telovadbi. V Celju se je polagoma nabralo večje število mladih in bodrih Slovencev, ki so se večinoma navadili na telovadbo že za svojih dijaških let ter so pogrešali prilike za redno telovadbo. Leta 1889. je prišel med nje odvetniški koncipient dr. Dragotin Treo, ki je prej služboval v Novem mestu, kjer se je udeleževal v telovadnici »Dolenjskega Sokola«. S svojimi celjskimi prijatelji in znanci se je jel dogovarjati o tem, kako naj bi pričeli gojiti telovadbo. Ker niso imeli na razpolago nikakega primerne prostora, se je dr. Treo obrnil na telovadnega vodjo (»turnvarta«) nemškega Turnvereina dr. Jožefa Kowatschitscha z vprašanjem, ali bi moglo dati nemško telovadno društvo pod izvestnimi pogoji in brez vsakih politično-nacionalnih ozirov svojo telovadnico za nekaj ur na teden slovenskim telovadcem na razpolago. Dr. Treo je namreč v Novem mestu videl, da so uporabljali sokolsko telovadnico tudi

nekateri nemški gospodje. Upravičeno je pričakoval slične naklonjenosti na nemški strani, ker je bilo tedaj medsebojno razmerje med Slovenci in Nemci še dokaj mirno.

Ali dr. Treo s tem svojim poizkusom ni uspel. Dr. Kowatschitsch mu je po daljšem oklevanju sporočil, da je odbor nemškega Turnvereina iz načelnih razlogov nadaljnje razmotritve tega vprašanja 1. po ustnem sporočilu Ivana Lipolda, sina prvega staroste in starega Sokola, 2. po pismenem sporočilu dr. Dragotina Treo odklonil in da bi bila tudi pismena vloga neugodno rešena.

Dr. Treo in tovariši pa niso mirovali. Košer, gostilničar pri »Belem volu«, jim je ponudil svoj vrtni salon: v njem bi lahko telovadili ves čas, izvzemši poletno sezono. S prostovoljnimi darili in z morebitnimi posojili bi dobili potreben denar, da bi mogli kupiti najnujnejše telovadno orodje. V poletni dobi bi pa vsaj za silo mogli telovaditi v čitalnični dvorani. Telovadba pri Košerju bi se lahko pričela 1. februarja 1890. in bi morala biti vsaj dvakrat na teden. Vsak udeleženec naj bi prispeval kakih 30 krajcarjev na mesec.

S takim oklicem se je obrnilo na slovensko javnost »več navdušenih telovadcev v pokoju, recte v rezervi«. Oč-

Mačku, notranjemu ministru Mihaldžiću, ministru pravde dr. Lazi Markoviću in ministru za socialno politiko in narodno zdravje dr. Budisavljeviću.

Načelnik ministrstva pravde je po nalogu svojega ministra potrdil prejem te predstavke s pismom, v katerem je navedeno, da je vladi že predložen predlog o rešitvi tega vprašanja. Po tem predlogu naj bi konfinirane osebe izročili rednim sodiščem v nadaljnjo preiskavo, če je podana za to podlaga, ostale pa naj bi pustili na svobodo. Z ukinitvijo omenjene uredbe bi prenehalo dosedanje stanje, zadeve konfiniranih oseb pa bi reševala sodišča in ne policija.

Narodni interesi

Po beograjskem »Vremenu« posnemamo:

Narodnim interesom ne škoduje samo ono, kar stori vlada pogrešno, temveč tudi, če ne stori tega, kar zahtevajo narodni interesi.

Koncentracija in volitve

»Hrvatski dnevnik« piše:

Niti volitve niti koncentracija ne zavisiyo od dr. Mačka. On nima ničesar niti proti volitvam niti proti koncentraciji in tudi ne proti formulaciji: volitve in koncentracija.

Interparlamentarna unija

Splitski »Narodni list« poroča:

Interparlamentarna unija bo imela po svojem običaju in svojih statutih tudi letos sejo delegatov vseh parlamentov, včlanjenih v Uniji. Letos bo seja v Svici.

Naš senat, ki ni sklican, ni verificiran in ni konstituiran, bo poslal tri delegate, naša narodna skupščina pa bo poslala dva delegata.

Vloga Jugoslavije v angleški luči

Eden izmed angleških ministrov je izjavil v angleški spodnji zbornici: »Jugoslavijo smatramo za element stabilnosti na Balkanu. Jugoslavija je država, ki bi mogla preprečiti zmešnjavo in nered, da bi ne uničili Balkana v korist Nemčije. Jugoslavijo bomo potrebovali pri izgradnji nove Evrope po vojaški zmagi nad Nemčijo«.

Slovenci in Hrvatje v Nemčiji

Pančevski list »Ravnopravnost« poroča:

Po nalogu Gestapo je bil aretiran posestnik Josip Vutej ob Klopinskem jezeru. Gosp. Vutej se je uveljavljal kot slovenski prosvetni delavec. Ker niso imeli drugega objektivnega razloga, so ga obtožili prepovedanega poslušanja inozemskih radijskih postaj.

Na Dunaju so aretirali slovenskega visokošolca Potočnika iz Šmihela v velikovškem okraju. Studiral je na dunajski univerzi. Vzrok aretacije ni znan.

V Celovcu so aretirali slovenskega duhovnika Polaka in ga odpeljali v koncentracijsko taborišče, ni pa znano, ali so ga odvedli v Dachau ali v Buchenwald.

zvalo se mu je takoj 18 mladih mož: Josip Georg, dr. Dragotin Treo, Ivan Glaser, Jakob Doljan, Bogomir Lorber, Jurij Virant, Milan Hočvar, Albin Kapus, Avgust Anderlich, Franc Krašovic, Franc Kugler, dr. Alojzij Brenčič, dr. Ivan Dečko, Janez Bovha, Ivan Likar, Maks Veršec, Franc Lončar in Dragotin Kolar.

Dr. Treo in tovariši se pri tem niso ustavili, začeli so misliti na ustanovitev sokolskega društva v Celju in njihova misel je jela prehajati v stvarnost.

Ze 4. junija 1890. je bil zaradi ustanovitve sokolskega društva v čitalničnih prostorih ustanovni (»osnovalni«) shod, ki se ga je udeležilo okrog 25 celjskih Slovencev in mu je predsedoval dr. Ivan Dečko. Po nagovoru dr. Dečka in nekaterih nasvetih, ki jih je podal dr. Treo, so udeleženci shoda z vzklikom izvolili ustanovni (»osnovalni«) odbor, ki so mu pripadali dr. Ivan Dečko, dr. Andrej Dominkuš in dr. Dragotin Treo, ter so mu naročili, naj stori vse, kar je potrebno, da bi moglo Celje dobiti svoje sokolsko društvo. Predvidevali so dve možnosti: 1. Savinjski Sokol naj se preseli v Celje, 2. v Celju naj se ustanovi novo društvo »Celjski Sokol«.

Ustanovni odbor se je takoj lotil po-

Kino • UNION • Celje

29. do 30. marca

edini film CHARLESA BOYERJA v francoskem jeziku

STRUP

Robert Manuel Michele Morgan
Lisette Lanvin

30. marca do 2. aprila

Planinske usode...

Prekrasen film, čigar globoka vsebina je zajeta iz življenja ljudi s planin.

Rolf Wanka — nepozabni »Pater Vojteh«, Viktor Staal, Magda Schneider

V Vincetu na Gradiščanskem je bil aretiran hrvatski učitelj Fabijan Ferde, ki se je zelo uveljavljal s prosvetnim delom med gradiščanskimi Hrvati. V Gidenbachu na Gradiščanskem so aretirali 30 hrvatskih kmetov in odvedli štiri v koncentracijsko taborišče. Tudi vzrok tega ukrepa ni znan.

Borba ideologij

»The Times Literary Supplement« objavlja:

Sedaj nam je jasneje nego kdajkoli od začetka vojne, da smo se znašli v borbi med ideologijami o odnosno v borbi med ideali. To ni več spor o raznih oblikah vladanja ali o tem, ali so izvestni tipi države sposobni služiti množini svobodnjaštva. Vodi se borba med dvema nepomirljivima nazoroma človeštva. Na eni strani je vera v svetost človečnosti in v pravico vsakega posameznika na pravičnost, varnost, svobodo mišljenja in lasten razvoj. Na drugi strani pa so doktrine rasne in razredne premoči, ki jemljejo množicam baš substanco človečnosti in človeške vrednosti in jih obenem degradirajo na stopnjo suženjstva. Se več, ravno favorizirani sloji totalitarnih tiranij se morajo naučiti in razumeti, da nimajo po njihovih programih nikakšne prave vrednosti več in da njihovih lastnih življenj, njihovih svoboščin in njihovega blagostanja ne bodo upoštevali bolj, kakor upoštevaajo življenja in svobodo onih nižjih slojev človeštva, ki so jih oni sebi podredili. Te politične dogme prav tako črtajo s svojimi načeli in zahtevami usmiljenje in čut človečnosti, kakor delajo tudi s svobodo, srečo in vsako aktivnostjo duha.

Brez kompromisa

Ob priliki potovanja Rooseveltovega odposlanca Sumnerja Wellesa po Evropi je svetovno časopisje objavljalo razna ugibanja in komentarje. Zelo značilna je izjava pariškega dnevnika »Temps«, ki se glasi kratko in jedrnat: »Med svobodo in suženjstvom ne more biti kompromisa!«

Božji mlini...

Bivši nemški cesar Viljem je v zadnji vojni poudarjal svoje zaveznitvo z Bogom, takoj po vojni pa je moral iti na Holandsko — žagat drva.

sla. Stopil je v stik s predstavnikoma Savinjskega Sokola. Pogajanja pa so se razbila. Savinjski Sokol je ostal v Mozirju, kjer še danes kot Sokolsko društvo v Mozirju živahno deluje.

Treba je bilo torej ustanoviti novo društvo. Ustanovni odbor je sestavil pravila in jih predložil namestništvu, ki jih je potrdilo 16. julija 1890. Na celjske Slovence pa je izdal proglas, v katerem jim jasno slika potrebo novega društva:

»Sestavil je ustanovni odbor z nalogo, da še v tem poletju osnuje društvo »Celjski Sokol«.

Celjske Slovence je vodila in jih vodi pri tem ustanavljanju ideja, da je v neprestanem boju z nasprotniki našega naroda treba stalne izpremembe, stalnega napredka — ne le v političnem, temveč tudi v društvenem življenju. Narod, ki ne napreduje tu in tam, spi. Maloštevni Slovenci pa ne smemo spati in mirovati, niti v posameznih krajih ne, najmanj pa v Celju, središču slovenskega Stajerskega.

Naprej torej! Celjski Sokol naj pod čilimi perutmi zbira slovensko mladino, vzbuja in navdušuje jo naj k nadaljnemu vztrajnemu delu, ki bo vredno dela nje prednikov in sedanjih kaži-potov!

Splošno zanimanje za novo društvo

Neutralki v basni

»Nova riječ« poroča, da je prišla bolgarska napovedovalka, ki daje vsak večer v pariškem radiu poročila v bolgarsščini, na misel, da bi pojasnjevala svojim poslušalcem politični položaj z basnimi La Fontaina. Tako je pojasnila položaj nevtrolecev v sedanji vojni z naslednjo basnijo:

Kmet je gnal v mesto na sejem jag-nje, kozo in prašiča. Jagnje in koza sta stopala lepo ni mirno, prašič pa je ves čas cvilil. Koza ga vpraša, zakaj toliko cvili in zakaj ne hodi lepo mirno kakor ona in jagnje, ko jih skupna usoda vodi v mesto na sejem. Prašič pa odgovori: »Res je, da nas vodi skupna usoda v mesto na sejem, toda naša usoda bo zelo različna: jagnje bodo strigili in mu jemali volno, tebe bodo molzli in ti jemali mleko, a mene bodo zaklali in pojedli!«

Tako bo imel tudi vsak nevtrolec drugo usodo, o kateri bo odločeval trgovec, ki ga bo kupil na sejmu.

Veliki in mali narodi

Predsednik Združenih držav Roosevelt je pred kratkim poudaril, da ni mogoče zagotoviti miru na svetu vse dotlej, dokler bodo mali narodi živeli v strahu pred velikimi.

Papiga

V nekem listu ene izmed vojskujočih se držav se je pred kratkim pojavil naslednji oglas: »Papiga se je izgubila (sledí navedba dneva). Oni, ki jo je našel, naj jo blagovoli oddati (sledí naslov). Opomba: mnenje papige ni obnem tudi mnenje njenega lastnika.«

Lakota v Varšavi

Po poročilu nemškega poročevalskega urada dobiva v Varšavi vsak dan pol milijona ljudi porcijo juhe, da ne umrejo od lakote.

Obtok bankovcev v Nemčiji

Po izjavi trgovskega atašeja Združenih držav v Berlinu je Nemčija od začetka vojne povečala obtok bankovcev za 83 odstotkov. Od 1. septembra 1939 so natisnili in dali v promet za 3 in pol milijarde mark novih bankovcev.

Slovaško častno bodalo

Ob proslavi obletnice obstoja sedanje Slovaške so ustanovili neko odlikovanje, ki obstoji v podeljevanju častnega bodala slovaške vojske. Prvi je dobil tako bodalo sedanji predsednik slovaške vlade dr. Vojtjeh Tuka, drugi znani Sanjo Mach, tretji pa predstavnik Nemcev na Slovaškem inž. Franz Karmasin. Bodala je razdelil slovaški vojni minister general Catloš. Zanimivo je, da predsednik republike monsieur Tiso ni dobil tega bodala.

Indija in Anglija

Vodja Indijcev Mahatma Gandhi je nedavno naglasil, da bi ne bilo moralno izsiliti Angliji koncesije za Indijo ravno v času, ko se Anglija sama bori za obstoj in za boljšo ureditev sveta.

v Celju in — kar posebno poudarjamo — v narodnih krogih izven Celja je ustanovnemu odboru najboljši dokaz, koliko važnost si utegne pridobiti to društvo v bodočnosti celjskih Slovencev.

Celje ne bo ostalo na veke nasprotna trdnjava in »Slovenskemu narodnemu domu« v Celju bo »Celjski Sokol« čvrsta opora.

Ustanovni odbor ima le še nalogo, mlademu društvu preskrbeti krepko, trdno podlago; častno rešujmo Slovenci svojo nalogo, častno zastopajmo svoj rod! — Žrtve, ki jih v ta namen zahtevamo od posameznikov, so žrtve, ki jih polagamo na žrtvenik mile naše domovine, in stotero jih bo vračal skromni, ali hvaležni narod slovenski.

V roke torej, rojaki Slovenci, pečo, vsote, ki jih boste zapisali dajete — prepričani bodite o tem — za važno idejo, ki bo obrodila nov, krasen in koristen sad!

Ta poziv, izdan 18. junija 1890., je rodil lep uspeh. Do konca julija je bilo nabranih nad 500 goldinarjev v ustanovni fond. Darovalci so bili iz Celja pa tudi iz drugih krajev slovenske Stajerske. Do konca 1. 1890. je vsota narasla na 1300 goldinarjev.

Istočasno so se prijavljali člani za

Anglija in Židje v Palestini

Angleški zakon, ki je prepovedal prodajo zemlje Židom v Palestini, je izzval hude proteste židovskih organizacij v Jeruzalemu in Ameriki.

Domače vesti

— Kaj je s povišanjem uradniških plač? Po poročilu beograjske »Politike« je na povratku iz Soluna finančni minister dr. Sutej v ponedeljek izjavil deputaciji uradništva, ki ga je pozdravila v Djevdjeliji, da bo v četrtek 28. t. m. seja ministrskega sveta, na kateri bodo sklepali o povišanju uradniških prejemkov. Rodbinska doklada za deco bo povišana za 50 din, povečanje osebnih doklad za posamezne uradnike bo znašalo 100 do 200 din; deležni ga bodo služitelji, zvaničniki, pripravniki in uradniki do zaključno 4-2 skupine. Istočasno bo vlada poskrbela, da se povišanje uradniških prejemkov ne bo igralo z novo podražitvijo življenjskih potrebščin. Povišanje bo stopilo v veljavo z novim proračunskim letom, to je s 1. aprilom. K tej vesti je agencija Avala javila v torek naslednje pojasnilo iz kabineta finančnega ministra: »Današnja »Politika« prinaša v pregledu političnega položaja poročilo svojega dopisnika iz Djevdjelije, da je finančni minister dr. Sutej dal izjavo, da bo vlada na svoji seji 28. t. m. reševala vprašanja uradniških plač. V zvezi s tem poroča kabinet finančnega ministrstva, da je minister Sutej v nevezanem razgovoru dopisniku »Politike« rekel samo, da bodo morebiti na seji 28. t. m. ali na kateri drugi naslednji seji reševali vprašanja uradniških plač, toda samo tedaj, če se prepreči skok cen življenjskim potrebščinam. Potemtakem ni točno, da je odločeno, da se bodo uradniške plače povečale že od 1. aprila letos.«

— Uredbo o pokojninskem zavarovanju trgovskih pomočnikov je podpisal minister za socialno politiko in narodno zdravje v torek. Uredba določa, da se začne zavarovanje letos 1. maja.

— **Železniška nesreča pri Ozlju** je zahtevala več žrtev nego so sprva mislili. Doslej so našli v Kolpi 10 trupel. Ranjenih je 34 oseb, 15 pa jih še pogrešajo.

— **Beg kapitala iz Slovenije in Hrvatske.** Odtok kapitala iz severozahodnih pokrajin države traja že nekaj časa. Industrijska in trgovska podjetja iz Slovenije in Hrvatske se selijo v notranjost države. V zadnjih šestih mesecih je bilo prenešeno v središče države iz severozahodnih pokrajin okrog 250 milijonov dinarjev. Zadnje čase opažajo, da ljudje iz Slovenije in Hrvatske nalagajo zelo radi kapital zlasti v nepremičninah v Beogradu. V zadnjih šestih mesecih so nakupili za nad 60 milijonov dinarjev nepremičnin v Beogradu.

— **Brezplačen prevoz ljudske hrane in živinske krme.** V prometnem ministrstvu je bil te dni posvet pod predsedstvom ministra za socialno politiko

in narodno zdravje dr. Budisavljevića. Posvetu so prisostvovali prometni minister inž. Bešlić, minister za telesno vzgojo Tomić, direktor za prehrano dr. Cosić in predsednik borze dela dr. Krmpotić. Razpravljali so o vprašanju brezplačnega prevoza ljudske hrane in živinske krme z nakaznicami, ki se dobe pri prometnem ministru. Na posvetu je bilo sklenjeno, da se nakaznice za banovino Hrvatsko odstopijo hrvatskemu banu, za ostale banovine pa bodo te nakaznice odstopili direkciji za prehrano, ki bo vodila te posle. Zasebniki teh nakaznic ne bodo dobivali.

— **Konec starih kovancev po 20 din.** Finančni minister je izdal odlok, po katerem se stari kovanci po 20 din umaknejo iz obtoka najkasneje do 30. aprila. Od 1. maja neha biti stari srebrni denar po 20 din zakonito plačilno sredstvo in ga bo mogoče do 1. novembra zamenjati brez odbitkov za novoskovani denar samo pri blagajni Narodne banke in pri državnih finančnih ustanovah.

— **Izmenjava delovnih moči med Francijo in Jugoslavijo.** Francoski senat je pred dnevi sprejel zakonski načrt, s katerim se odobrava sporazum o izmenjavi delovnih moči med Francijo in Jugoslavijo.

— **Novi tovorni listi.** Dne 1. aprila bodo prišli v promet novi obrazci železniških tovornih listov za mednarodni promet, za navadne prevoze in hitre prevoze. Cena teh obrazcev za kosovne pošiljke je po 3 din, za vagonске pošiljke pa po 21 in 26 din.

— **Novi tovorni listi.** Dne 1. aprila bodo prišli v promet novi obrazci železniških tovornih listov za mednarodni promet, za navadne prevoze in hitre prevoze. Cena teh obrazcev za kosovne pošiljke je po 3 din, za vagonске pošiljke pa po 21 in 26 din.

— **Novi tovorni listi.** Dne 1. aprila bodo prišli v promet novi obrazci železniških tovornih listov za mednarodni promet, za navadne prevoze in hitre prevoze. Cena teh obrazcev za kosovne pošiljke je po 3 din, za vagonске pošiljke pa po 21 in 26 din.

— **Novi tovorni listi.** Dne 1. aprila bodo prišli v promet novi obrazci železniških tovornih listov za mednarodni promet, za navadne prevoze in hitre prevoze. Cena teh obrazcev za kosovne pošiljke je po 3 din, za vagonске pošiljke pa po 21 in 26 din.

— **Novi tovorni listi.** Dne 1. aprila bodo prišli v promet novi obrazci železniških tovornih listov za mednarodni promet, za navadne prevoze in hitre prevoze. Cena teh obrazcev za kosovne pošiljke je po 3 din, za vagonске pošiljke pa po 21 in 26 din.

Franjo Čepin — 50 letnik

Celje, 29. marca.

Skoraj bi ne mogli verjeti, da je naš mladeniško čili nacionalni delavec g. Franjo Čepin, zvesti naš sotrudnik in oskrbovalec sokolske kolone v »Novi dobi«, ki se je rodil 30. marca 1890 v Pilštanju, došel v življenjsko dobo, o kateri pravimo, da se je srečal z Abrahamom. Čeprav je naš marljivi in zaslužni slavljenec skromen in čeprav vedno, da je vsekdar delal pod devizo: »Oseba nič, vse samo za skupnost in za cilj, za katerim stremimo vsi!«, smatramo vendar za našo dolžnost, da se ga ob življenjskem mejniku, kakor je starostna doba 50 let, spomnimo z nekaj besedami. Točno vemo, da si ne želi nikakih slavspevov, saj nikdar ni stremel za slavo, poudariti hočemo le to, da je bil in je še vedno samo mož dela, ti-stega skromnega dela, ki ga malokdo pozna, a bi se poznala velika vrzel, če bi takega tihega in drobnega dela nihče ne opravljal. In edino to je, kar hočemo poudariti: tiho in skromno je naš marljivi nacionalni delavec opravljal in še opravlja veliko delo na sokolskem in nacionalnem področju.

Torišče njegovega nacionalnega udejstvovanja je naše sokolstvo. Ob petdesetletnici Franja Čepina je treba tudi ugotoviti, da je poteklo obenem tudi tri-

K.: Novice iz „Novic“

V roke sem dobil zbirko »Novice«, ki so izhajale v Ljubljani in jih hrani ugleden kmet iz Gotovelj.

»Novice« so objavljale tudi dopise iz Savinjske doline. Ti dopisi bogo gotovo zanimali potomce onih prebivalcev, ki so se pred 80 leti deloma tudi javno udejstvovali v lorbi za narodne pravice.

I.

»Novice« z dne 7. februarja 1857.

Iz Celja 3. svečana: Letos imamo pošteno zimo, mraza in snega, kolikor ga ni bilo mnogo let. Ugodna je ta doba posebno lovcem, ki po divji perutnini prežajo. Tudi nek gospod, vnet lovec, je podal se nedavno na lov, ter hodil po obali bližnje Ložnice, da bi zasačil kako divjo raco. Ugledal je tudi kmali četvero rac, katere so pohlevno čepele v nekem kotu v vodi. Gospod se ustavi s puško, meri, sproži — punf! in zadel je vse štiri race, da so se na herbet zavalile. Hitel je strelec do potoka, pobrat svoj plen, kar je zapazil v velik strah, da vstreljene ptice so bile domače race nekega bližnjega kmetiča. Plačati je mogel gospod lastniku pet goldinarjev za usmertnjene živalice, ter jih odnesel domov. Doma je pripo-

Pri težavah vsled hemoroidov

pomagata že 1 do 2 Leo-pilule, če jih jemljete po jedi. To sredstvo pomaga že po petih, šestih urah do lahkega in prijetnega odvajanja.

Oglas reg. pod Sp. br. 669 od 28. X. 1938

Leo-pilule

deset let, odkar je začel jubilat delovati v sokolstvu. Sokolsko društvo v Brežicah je bila edinica, v katero je v takratni vroči dobi na skrajno eksponirani točki kot državni nameščenec neustrašno vstopil in sicer ne samo kot navaden član, ampak kot izrazit sokolski sodelavec, ki ni svoje sokolske pripadnosti skrival nikdar in pred nikomur. In kdor se spominja tiste dobe, ta more tudi ceniti nacionalno odločnost našega slavljence. Ko ga je po razpadu bivše naše narodne tlačiteljice življenjska pot privedla v Celje, kjer je kmalu prišel v položaj, da mu tudi služba ni bila več nikakava ovira pri njegovem nacionalnem udejstvovanju, je bila predvsem celjska sokolska župa, ki ji je posvetil svoje veliko in požrtvovalno delo. Bil je skoraj dve desetletji tajnik župe in sicer tak tajnik, ki je vedno in vedno samo delal. Ker mu je tuja vsaka želja po priznanju in hvali, kot poznavalci samo ugotavljamo, da je številne dnevne ure izven svojih poklicnih ur in še številnejše nočne ure porabil za opravljanje tajniških poslov za celjsko sokolsko župo. Z enako vnemo in nesebičnostjo je kot socialno globoko čuteč nacionalist osnoval in oživitvoril župni socialni odsek in intenzivno deloval v prosvetnem odseku. Z lepimi uspehi je obeleženo njegovo delovanje v prosvetnem odseku matičnega sokolskega društva v Celju. Seveda je naš slavljeneec tudi aktiven sokolski telovadelec ter odlični sodelavec v dramskem odseku in uvaževan gledališki igralec.

Iz svojega sokolskega delovanja je priobčil številne članke ne samo v sokolskih listih, zlasti v »Vestniku celjske sokolske župe«, čigar urednik je, bil je tudi in je še vedno eden najagilnejših sodelavcev »Nove dobe« in avtor večine v našem listu priobčenih člankov, notic in objav iz sokolskih vrst. »Nova doba« je bila in je za časopisne objave našega sokolstva vedno na razpolago, velika zasluga g. Franja Čepina pa je, da je bila tudi rubrika v našem listu vsekdar na višku, tako da morejo iz nje črpati tudi drugi sokolstvu naklonjeni listi.

Ko tudi naš list čestita našem slavljencu, se pridružuje s tem željam njegovih številnih prijateljev in sodelavcev, da bi Franjo Čepin, zroč s svojim zdravim življenjskim optimizmom v bodočnost, smatral svojo petdesetletnico kot začetek nadaljnje etape v svojem nacionalnem in sokolskem delovanju. Se na mnoga, mnoga leta!

vedoval sam nezgodo; smejali so se vsi loveci, ki ni razločil domačih rac od divjih, da je bilo kaj! I. S.

II.

»Novice« z dne 13. marca 1861.

Iz Grada (za slovensko Stajersko). Po skrbnem preišljevanju imenujemo vsem rodoljubom sledeče naše pripravne može za poslance v deželni zbor.

Za mesta in terge: A. za Celje, Brežice, Laško, Sevnica, Gornjigrad, Ljubno, Braslovče, Zavec in Vojnik gospode: a) dr. Stefan Hočevar, b) dr. Ivan Mörtl, c) Janez Žuža, pravoznanec, pivovar in učen kmetovalec v Zavcu.

III.

»Novice« z dne 25. septembra 1861.

Gimnazija celjska. Iz dopisa posnemam sledeče: »Po statističnem pregledu bilo je izmed 267 učencev 183 Slovencev, pa Bog zna — kakih Nemcev! Zakaj neki ni pregleda šolske mladine? Ali je morebiti pisava imen postrašila koga? Ali se Celjani šopirijo proti slovenskemu pisanju? Razen katehetov ni ne enega domačega učitelja. Skor da ne moremo verjeti, kar smo slišali, da je šolski ravnatelj dijakom celo prepovedal slovenski govoriti.«

IV.

Dopis iz »Novic« z dne 11. jun. 1862 (Po izvorniku).

Celje in okolica

c **Regulacijska dela na Savinji** v četrtni etapi med kamnolom na Polulah in Grenadirjevo brvjo, ki so pozimi počivala, se od torka dalje spet nadaljujejo. Regulacijska dela so v glavnem gotova do bivše Krajnčeve gostilne, sedaj pa nadaljujejo regulacijo proti Grenadirjevi brvi. Čudimo se, da dela za regulacijo Savinje v peti etapi med Grenadirjevo brvjo in prvim železniškim mostom še vedno niso razpisana. Vse kaže, da bo tudi letos nastala nepotrebna zamuda, ki bo spet dala povod za utemeljene kritike. Slej ko prej pa je nujna zahteva prebivalstva, da državna uprava z izdatnimi rednimi prispevki omogoči čim bolj pospešeno regulacijo Savinje, ki je za Celje in vso celjsko kotlino izrednega pomena. Peti etapi regulacije Savinje bo sledila šesta, glavna etapa, ki bo segala od drugega do prvega železniškega mostu ter obsegala preložitve struge Savinje in železniške proge pod Starim gradom in gradnjo novega železniškega in novega železobetonskega mostu čez Savinjo. Ker bodo izdatki za regulacijo Savinje v tej etapi ogromni, nameravajo v ta namen najeti večmilijonsko posojilo z daljšo amortizacijsko dobo. K stroškom bo prispevala tudi železniška uprava.

c **Modernizacija Vodnikove ulice.** Mestni delavci kanalizirajo sedaj Vodnikovo ulico v zadnjem odseku med gledališčem in Gregorčičevo ulico. Kakor znano, je mestna občina kupila od ključavničarskega mojstra B. Gradta del njegove hiše in vrta v Vodnikovi ulici za 206.500 din, da bo mogla letos razširiti in tlakovati Vodnikovo ulico. Kanalizacija te ulice bo kmalu tudi v zadnjem odseku med gledališčem in Gregorčičevo ulico končana. V torek so začeli podirati del Gradtove hiše, ki pride za razširitev Vodnikove ulice v poštev. Ulico bodo tako razširili za približno tri metre, gosp. Gradt pa bo ostali del svoje hiše moderniziral in na novo zgradil še drugo nadstropje.

c **Velikonočnih procesij,** ki so bile v soboto popoldne pri kapucinski in opatijski cerkvi ter v nedeljo zjutraj pri cerkvi sv. Jožefa, se je udeležilo mnogo prebivalstva iz Celja in okolice. V nedeljo je krasno solnčno vreme izvalilo prebivalce na krajše in daljše izlete. Mnogo smučarjev je pohitelo na Savinjske planine in na Golti, kjer je bila v ponedeljek tekma v veleslalomu. V ponedeljek se je nebo pooblačilo, vendar pa je potekel dan brez dežja.

c **Polarni sij** je občudovalo prebivalstvo Celja in celjske kotline na velikonočno nedeljo od 19.30. Jasno nebo je najprej krvavo rdeče zažarelo na vzhodu, potem pa se je polarni sij pomikal proti zahodu. Veličastni prizor je trajal pol ure.

c **Sneg** je zapadel v četrtek v noči na petek v Celju in celjski kotlini. V dolini sicer samo lahko pokriva zemljo, pač pa se je ustalil na višjih hribih.

c **Ljudsko vseučilišče.** V ponedeljek 1. aprila ob 20. bo predaval v risalnici meščanske šole psihater dr. Miroslav Hribar iz Ljubljane o temi »Biologija zločina«. Opozarjamo na to zanimivo predavanje.

»Iz savinske doline 1. junija. Če človek po svetu pride, marsikaj zve. Tako sem tudi jaz naletel na prošnjo nekega nemškutarja, kateri pri celjski okrajni gosposki slovenski jezik popolnoma zatreti namerava.«

Na celjski k. k. Bezirksamt sta se obrnili občini Frankolovo in Vojnik z vlogo, naj bi se z občinami odslej le nemško uradovalo, čemur so pa ugovarjale občine Nova cerkev, Lemberg, Zalec, St. Peter v Sav. dolini in Gotovlje. Ugovor »Občine Novocirkovske« je podpisal Gregor Jamnik m. p., župan. Ugovor občine »Lemberške blizu Toplice« je podpisal M. Pintar l. r. župan, Franc Volšek l. r. svetovalec.

Ugovor »Občinskega urada terga Zavec« z dne 26. maja 1862. se glasi doslovno: »Ker se po zdravi pameti slovenskemu narodu njegov jezik v uradniškem poslovanju zavolj nevednosti kakega občinskega predstojnika ali uradnika nikdar zatreti ne more, in tudi cesarjeva obljuba zavolj upora nekaterih slovenskih neprijateljev prazna beseda ostati ne sme, pridruži se podpisana občina mnenju Novocirkovske občine v celem zapopadku.

c **Predavanje o projektiranju in gradnji zaklonišč.** V nedeljo 31. t. m. bo predaval univ. prof. dr. tech. Miroslav Kasal iz Ljubljane za obrtnike gradbene stroke o projektiranju in gradnji zaklonišč. Predavanje se bo pričelo ob pol 9. dopoldne v risalnici meščanske šole. Mestno poglavarstvo vabi občinstvo, posebno pa še hišne posestnike, da se udeležijo tega aktualnega predavanja.

c **Opereto »Gejšo«** bo uprizorilo mariborsko Narodno gledališče v petek 5. aprila ob 20. v celjskem gledališču. Ta predstava bo zadnja za abonma. Neabonenti naj si preskrbijo vstopnice takoj v predprodaji v Slomškovi knjigarni. Za uprizoritev vlada v Celju in okolici živahno zanimanje.

c **Poroka.** V soboto 30. t. m. se bosta poročila v Celju g. inž. Zoran Luznik iz Jagodine, sin znanega nacionalnega delavca g. Alojzija Luznika v Celju in gđc. Mirka Grudnova, uradnica Celjske posojilnice d. d. v Celju in vzorna načelnica celjske sokolske župe. Nacionalnemu paru iskreno čestitamo!

c **Iz državne službe.** Višja poštna kontrolorka Mihaela Horvatova je premeščena iz Murske Sobotne v Celje. Na meščansko šolo v Celju je premeščen Svojmir Jamšek, nastavnik na meščanski šoli v Komiži na Visu.

c **Koncert mladinskega zbora z Rakeka** v celjskem gledališču. Mladinski zbor »Vilhar« na meščanski šoli na Rakeku bo priredil v nedeljo 7. aprila ob 15. v celjskem gledališču koncert slovenske mladinske pesmi. Zbor ima 110 pevcev in pevk in bi moral letos nastopiti na festivalu mladinske pesmi v Budimpešti, ki pa je zaradi vojne prenešen v Ameriko. Na celjski koncert, ki bo nudil lep užitek, že sedaj opozarjamo prebivalstvo Celja ter bližnje in daljne okolice.

c **Uradni dan Zbornice za TOI** za Celje in celjski srez bo v torek 2. aprila ob 8. do 12. dopoldne v posvetovalnici Združenja trgovcev za mesto Celje v Razlagovi ulici.

c **Predavanje o prodajni tehniki.** Trgovsko društvo v Celju priredi v sporazumu z Društvom za dekoracijo in reklamo v petek 29. t. m. ob 20. v veliki dvorani Obrtnega doma v Vodnikovi ulici predavanje o prodajni tehniki. Predaval bo g. Karel Filač. Predavanje bo zelo poučno za vse trgovske nameščence, pa tudi trgovci so naprošeni, da se udeležijo tega predavanja v čim večjem številu. Tako predavanje bo tudi za vse vajence in vajenke, ki obiskujejo II. in III. razred trgovske nadaljevalne šole, in sicer v sredo 3. aprila ob 18. prav tako v Obrtnem domu.

c **Upokojeno učiteljstvo iz Celja in okolice** se bo sestalo v četrtek 4. aprila ob 14. v posebni sobi nabavljalne zadruge v Celju.

c **Mariborska »Obzorja«** so postala tudi celjsko glasilo. Umetniški klub v Mariboru izdaja že dve leti svoj mesečnik »Obzorja«, ki ga tiska Mariborska tiskarna. Z letošnjim letom pa so postala »Obzorja« tudi glasilo celjskega društva Celjski kulturni teden. Celjski literati bodo odslej v glavnem pri njem sodelovali, celjsko občinstvo pa je naprošeno, da ostane ali pa postane naročnik.

Občinski urad terga Zavec dne 26. maja 1862. N. Janič l. r. župan.

Sv. Peterska občina potrdi predstojee opazke in tirja v imenu vseh kmetov, da se domači jezik v uradnih skoraj vpelja, zakaj to se ne bo nikdar zgodilo, da bodo Slovenci po nemškutarjskih sleparijah svoj rod zatajili.

Pri sv. Petru v Savinski dolini 27. maja 1862. I. Sedminek l. r. župan.

Misli poslednjih štirih občin so tako resnične in pravične, da jih vsaki pošteti Slovenec potrditi mora.

V imenu občine Gotovske 2. maja 1862. Jur Grah l. r. župan, Franc Važ l. r. svetovalec.

Tako je bila le ta prošnja naši c. kr. okrajni celjski gosposki predložena. Radovedni smo, kdo bo ušlišan?«

Za Vaše knjigovodstvo v novem letu trgovske knjige, rednike, kartoteko in druge potrebščine za pisarno v veletrgovini papirja in knjigarni KARL GORIČAR, vdv., Celje, Kralja Petra c. 7—9.

SIRITE »NOVA DOBA«!

nik te res dobro urejevane in zelo informativne revije.

c **Slovanski večer** v Narodnem domu v Celju bo v soboto 6. aprila s pričetkom ob 20. Tečaji za narodna kola in Češko besedo so prav dobro obiskani. Sedaj se snov še ponavlja in bo v dveh večerih končana. Za narodne noše vlada med občinstvom veliko zanimanje, nekateri so si jih sami nabavili, drugi pa izposodili po večini od ustanov, ki jih imajo na razpolago. — Ker nas od slovanskega večera loči le še nekaj dni, naj si oni gostje, ki nameravajo priti v narodnih nošah, hitro preskrbijo narodne noše. Splošna želja je, da bi bilo na slovanskem večeru čim več narodnih noš. Za ostale je obleka promenadna. Opozarjamo, da posebnih vabil ne bomo pošiljali. Na prireditvi bo sodeloval znani plesni orkester Swing Rhythm iz Ljubljane.

c **Predavanja za rezervne oficirje.** Pododbor Udruženja rezervnih oficirjev v Celju obvešča vse rezervne oficirje, da bodo sledeča predavanja za rezervne oficirje: V petek 29. t. m. ob 19. v mali dvorani Narodnega doma za rezervne oficirje glavnih rodov vojske, v petek 19. t. m., sredo 3. in četrtek 4. aprila vsakokrat ob 19. v Oficirskem domu za rezervne intendantske oficirje, v torek 2. aprila ob 19. pa v Oficirskem domu za rezervne sanitetne in apotekarske oficirje. Predavanja so obvezna in se bodo pričela točno ob navedeni uri. Event. izostanek je treba opravičiti.

c **Družabni večer v Oficirskem domu.** Pododbor Udruženja rezervnih oficirjev v Celju priredi v soboto 30. t. m. ob 21. v Oficirskem domu družaben večer skupno z aktivnimi oficirji. Vabljeni so vsi rezervni oficirji z rodbinami in po njih vpeljeni gostje. Obleka promenadna.

c **Pododbor UROIR v Celju** namerava za svoje člane nabaviti skupno kovčge v predpisanih dimenzijah. Kovčeg bo stal približno 150 din. Tovariši, ki si nameravajo nabaviti kovčge, naj blagovolijo to javiti pododboru najkasneje do 3. aprila, ker bo mogoče kovčge nabaviti po tej ceni le, če se bo za nje zanimalo večje število tovarišev. Člani si morejo tudi nabaviti platnene torbe temnozeleno barve v predpisani velikosti za ceno 76 din. Vzorec si lahko tovariši ogledajo pri začasnem tajniku odvetniku dr. Ivanu Belletu.

c **Obvezna telesna vzgoja** trgovskega naraščaja. Združenje trgovcev za mesto Celje sporoča, da se bodo pričeli tečaji obvezne telesne vzgoje za učence trgovske nadaljevalne šole v torek 2. aprila. Tečaji bodo vsak torek od 18. do 20. v okoliški šoli v Komenskega ulici. Pred pričetkom tečaja dobi vsak obveznik hlebček kruha. Mestna občina je nabavila za vse obveznike tudi telovadne hlačke. Obvezniki naj prinesejo s seboj telovadne copate. Na tečaj morajo priti čisti, zlasti morajo imeti čiste noge. Nikakor ni v skladu z načeli telesne vzgoje, da bi se zbralo v telovadnici 30 do 40 obveznikov z umazanimi in potnimi nogami. Brezplačno kopanje bo za vse obveznike vsaj enkrat na mesec. Obvezniki se morajo brezpogojno pokoravati vsem naredbam tečajnega učitelja, sicer jih zaden kazni po § 22. zakona o obvezni telesni vzgoji. Izostanek od tečaja iz zdravstvenih razlogov se more opraviti samo z zdravniškim spričevalom.

c **Državna krajevna zaščita dece in mladine v Celju** je priredila na cvetno soboto in nedeljo prodajo oljk in butar. Uspeh te akcije je bil prav lep. Odbor se gospem Crnejevi, Cuševi, Hočvarjevi, Kalanovi, Logarjevi, Matkovičevi, Orožnovi, Pestevškovi in Zupančičevi iskreno zahvaljuje za njihovo požrtvovalnost in ljubezen do revnih otrok, saj bo zaščita porabila čisti dobiček pozimi za obdarovanje revnih otrok s topljo obleko in obutvijo ter družin s številnimi otroki tudi z živili. Tudi občinstvu, ki je pridno segalo po zelenju in butarah, se odbor iskreno zahvaljuje.

c **Zetev smrti.** Na Dečkovi cesti 26 je umrl 22. t. m. dva meseca stari sinček narednika Zvonimir Skerl. Na Sp. Hudinji je umrl v nedeljo 88-letni bivši železničar Anton Orlčnik. Na Krekovi cesti 18 je umrla v ponedeljek enoletna hčerka občinskega delavca Jožica Kvartičeva. Na Dobrovi pri Celju je umrla v torek 76-letna železničarjeva žena Marija Bremčeva. V celjski bol-

Več voz

dobrega gnoja

kupi ZD. PETRIČEK, Žalec

nici so umrli: 21. t. m. 57-letna zasebnica Marija Jarmoškova iz Celja, v soboto 29-letni posestnikov sin Franc Krajnc iz Slivnice pri Celju in enoletni posestnikov sinček Anton Gubenšek iz Virštanja, v nedeljo 63-letna raznašalka »Jutra« in »Slovenskega Naroda« Lucija Gunšerjeva, žena upokojenega finančnega podpreglednika iz Celja, in 14-letni posestnikov sin Alojz Toman iz Kal pri Vranskem, v torek pa petletna posestnikova hčerka Frančiška Zorkova od Sv. Petra pri Laškem. Pokojnim bodi ohranjen blag spomin, svojcem naše iskreno sožalje!

c **Delničarji Zanatske banke kraljevine Jugoslavije a. d.** naj kupone šte. 10 za dividendo v l. 1939. pošljejo v izplačilo podružnici Zanatske banke v Ljubljani, Gajeva ulica, in ne direktno na centralo v Beograd, ki je s tem poslom že za svoje področje preobremenjena. Kupone zbira tudi cenzurni odbor pri Skupnem združenju obrtnikov v Celju, da jih skupno odpošlje v izplačilo, s čimer se zmanjšajo stroški poštne. Posebno opozarjamo, da kupon št. 7 iz l. 1936. zastara dne 11. aprila t. l. Če je kdo izmed delničarjev še v posesti tega kupona, naj ga nemudoma odda na naslov podružnice v Ljubljani. Ostale informacije dobite pri g. S. Holobarju, predsedniku Skupnega združenja obrtnikov v Celju.

c **Streška družina v Celju** vabi na redni letni občni zbor, ki bo v četrtek 4. aprila ob 19.30 v klubski sobi v Celjskem domu. — Odbor.

c **Vsi oni poštni upokojenci,** ki živijo v Celju in želijo predajati poštné pakeete po znižani tarifi, naj se zgledajo takoj pri upravi pošte v Celju.

c **Čiščenje poljskih jarkov.** Mestno poglavarstvo v Celju razglašča: Zaradi izredno mrzle letošnje zime in večje količine zapadlega snega se izjemoma podaljša rok za čiščenje poljskih jarkov do 1. maja t. l. Lastniki zemljišč, ki so prejeli zadevne odloke, morajo navedene jarke do predpisanega roka brezpogojno očistiti.

c **Dijaški kuhinja v Celju** je darovala Celjska posojilnica d. d. v Celju 500 din v spomin na pokojnega vladnega svetnika g. Emilijana Lileka, nekdanjega podpredsednika Celjske posojilnice.

c **Zdravniško dežurno službo** za člane OUZD bo imel v nedeljo 31. t. m. zdravnik dr. Josip Čerin v Prešernovi ulici.

Značilen incident v celjski kavarni

Celje, 29. marca.

Sin veleindustrija W., ki je, kakor smo posneli iz neke časopisne polemike, jugoslovanski rezervni oficir, je te dni v kavarni »Merkur« brez povoda insultiral nekega slovenskega gosta z besedami: »Schon wieder ein windischer Hund hier!« Malo prej pa je opsoval nekega drugega slovenskega gosta.

Znano nam je, da se veleindustriju W. in njegovemu sinu, jugoslovanskemu rezervnemu oficirju, pri nas v Jugoslaviji res dobro godi in da je tudi z jugoslovensko obdačbo lahko prav zadovoljen. Vse meje dostojnosti in potrpežljivosti pa presega nesramnost, s katero si dovoljuje tak tujerodec take izpade.

Upamo, da se bo pristojna oblast zanimala za ta slučaj in za druge okoliščine, ki so s tem v zvezi.

Šah

V tekmovanju za prvenstvo Slovenske šahovske zveze bosta igrala Celjski šahovski klub in Sahovski klub Gaberje v nedeljo 31. t. m. s pričetkom ob 14. pri Permozerju v Gaberju revanžno finalno tekmo.

Brzoturnir. Celjski šahovski klub bo igral drevi v klubskih prostorih kavarne »Evrope« brzoturnir za prvenstvo v mesecu marcu. Prijave se bodo zapisovale v poslovno knjigo do pričetka turnirja.

Glavni turnir Celjskega šahovskega kluba je bil zaradi velike noči prekinjen. Sedaj se spet nadaljuje in bo v prihodnjih dneh končan.

Sokolstvo

Pokrajinski zlet Saveza Sokola kraljevi- ne Jugoslavije v Celju v dneh 29. in 30. junija 1940

Celje, 29. marca.

Največja sokolska in slovanska manifestacija od obstoja sokolstva sploh je bil brez dvoma X. jubilejni vsesokolski v Pragi leta 1938. Tako mogočne manifestacije sokolskega bratstva, kakor smo jo doživeli v zletnih dneh pred dvema letoma v Pragi, gotovo svet še ni videl. Edino sokolska organizacija, katere članstvo je prežeto s prostovoljno sokolsko disciplino, je mogla izvesti tako veličastno prireditev, ki je vzbudila občudovanje vsega sveta. Takrat so pohiteli tisoči jugoslovenskih Sokolov v zlato Prago, da na njenih gostoljubnih tleh izrazijo bratsko ljubezen narodu, ki je takrat že občutil pritisk sovražnikov na trdno zavarovane meje države. Češkoslovaški narod je že instinktivno slutil usodo, ki ga je pozneje doletela, navzočnost zastopnikov bratskih slovanskih in prijateljskih narodov pa ga je podkrepljevala v upanju, da ne bo prišlo do tega, kar se je pozneje zgodilo. Kdo izmed onih, ki so bili srečni, da so doživljali nepozabne dneve v Pragi, se ne bi spominjal ob času, ko se pripravljamo na naš jubilejni zlet v Celju, dogodkov, ki so se vsakemu udeležencu vtisnili v spomin! Nepopisni prizori na zletišču, na vseh koncih mesta ob priliki povork, izmenjavanja misli in bratskih čustev bodo ostali vsem udeležencem v neizbrisnem spominu.

Vsaka večja prireditev ima predvsem poseben manifestacijski značaj. Obeležje ji dajejo okolnosti in čas, v katerem se prireditev vrši. Nesmrtni Tyrš je videl pomen zletov za širjenje sokolske misli med narodom in je dal pobudo s prvim vsesokolskim zletom l. 1882. Ti izleti so si sledili tako, da je bil poslednji, največji pred dvema letoma, ko je nastopilo naenkrat 30.000 telovadcev, medtem ko je na prvem zletu v Pragi nastopilo 1600 telovadcev. V teh številkah se kaže vsa veličina in moč sokolske ideje. Svetovni dogodki zadnjih dve let so močno zaježili delo slovanskega sokolstva.

Zakaj vzporejamo zadnji vsesokolski zlet v Pragi z našim jubilejnim zletom v Celju? Drzna je vzporeditev našega zleta s praškim. Toda tudi našemu zletu daje poseben pečat jubilejno obeležje in čas, v katerem se bo zlet vršil. Vzporeditev je potrebna predvsem glede vloge, ki jo je imelo sokolstvo takrat in ki jo ima sedaj. Pred dvema letoma je vse slovansko sokolstvo mogočno manifestiralo še v svobodi svoje moči in sile in nismo slutili, da se bodo prilike v tako kratki dobi toliko spremenile. Sledili so tragični svetovni dogodki, katerih žrtve so postale zaradi prirojene nesloge slovanske države in s tem je bil zadan tudi sokolstvu močan udarec. V sedanjih najusodnejših dneh človeške zgodovine, ko se svet, razdeljen na dva idejno si nasprotujoča tabora bori za zmago ene ali druge ideje in ko so ti svetovni pretresljaji posegli tudi v naše notranje razmere, stoji jugoslovensko sokolstvo zvesto svoji ideji in v borbi za njo trdno na straži, kljub žrtvam, ki jih mora doprinašati. Celjsko sokolstvo stoji v teh težkih prilikah pred izredno nalogo. Poverjeno mu je, da priredi pokrajinski zlet, na katerem bo vse jugoslovensko sokolstvo na obmejnih tleh starodavnega Celja v času, ko se izven meja naše domovine bije borba za oblast na svetu, mogočno manifestiralo idejo bratstva in miru in zaobljubilo neomajno zvestobo skupni domovini Jugoslaviji.

Celje je doživelo že mnogo narodnih manifestacij, uverjeni pa smo, da bodo jubilejni dnevi v mesecu juniju dosegli višek. Da bo pa prireditev kar največkrat uspela, je treba zastaviti vse sile za čim popolnejši uspeh. Celje mora dokazati, da je vredno zaupanja, ki mu ga je poveril Savez Sokola kraljevine Jugoslavije, in storiti vse, da bo prireditev prava manifestacija jugoslovenskega sokolskega bratstva. Bratje in sestre, čas hiti, zato je potrebno, da se s podvojeno silo lotimo dela, da bo jubilej, ki ga obhaja celjski Sokol in z njim vse sokolstvo, res do-

kaz moči in sile, ki je ne bodo strli ne zunanji in ne notranji sovražniki!

x Sokolsko društvo Celje-matica bo v drugi polovici aprila, najbrž 17. aprila predvajalo zvočni film »Vsejunaški zlet v Sofiji 1939«. Ob tej priliki bo predaval o Bolgariji in zletu brat Vekoslav Bučar iz Ljubljane. Iz Celja je lani posetilo mnogo bratov in sester vsejunaški zlet, še več pa jih je, ki jim ni bilo mogoče pohiteti na slavnostne dni. Vsi ti bodo imeli najlepšo priliko, da vidijo v filmu nepozabno manifestacijo jugoslovensko-bolgarskega bratstva in krasne bolgarske narodne noše vseh vrst. Predstavi bosta ločeno za mladino in za odrasle.

Sport

SK Litiija : SK Celje

V nedeljo 31. t. m. popoldne bo SK Celje otvoril svojo nogometno sezono s prijateljsko tekmo proti SK Litiiji, prvakom II. razreda posavske skupine. Litiijanci imajo močno, borbeno enajstorico, ki je v lanskih tekmah dosegla tudi napram močnejšim klubom lepe uspehe. Opozorjamo ljubitelje nogometa na to srečanje. Tekma se bo pričela ob 16. na Glaziji, ob 14.15 pa se bo pričela predtekma med SK Storami in kombinirano mladino SK Celja.

V nedeljo ob 14.30 se bo pričela na igrišču pri »Skalni kleti« prijateljska tekma med SK Ptujem in celjskimi Atletiki.

* V tekmovanju za prvenstvo hrvatsko-slovenske lige so bili v nedeljo doseženi naslednji rezultati: v Ljubljani Concordia:Ljubljana 4:1 (4:0), v Zagrebu Gradjanski (Z):Slavija (V) 5:0 (3:0), v Osijeku Hašk:Slavija (O) 2:0 (0:0), v Splitu Hajduk:Split 8:3 (4:1) in v Subotici Bačka:Sašk 2:0 (1:0). Ljubljana se je krepko »usidrala« na koncu tabele s 7 točkami, na vrhu tabele pa je Gradjanski z 31 točkami. V srbski ligi so bili doseženi v nedeljo naslednji rezultati: v Beogradu Jugoslavija:Zemun 8:0 (2:0) in Zak:Jedinstvo 2:0 (1:0), v Sarajevu Gradjanski (S):Slavija (S) 3:2 (1:1), v Novem Sadu Vojvodina:Bask 3:0 (3:0) in v Borovu BSK:Bata 4:1 (2:1).

* Jugoslovenska zmaga v Carigradu. V nedeljo je bil v Carigradu cross-country za prvenstvo Balkana na 7 in pol km dolgi progi. Sodelovali so atleti Ju-

goslavije, Turčije in Grčije, atleti Bolgarije in Rumunije pa niso poslali svojega zastopstva. Med posamezniki je zmagal Jugosloven Jože Kotnik. Tudi med ekipami je zmagala Jugoslavija in si priborila balkanski pokal. Drugo mesto so zasedli Turki, tretje pa Grki.

* Veleslalom na Golteh. Zimskosportni odsek Savinjske podružnice SPD v Celju je priredil na velikonočni ponedeljek na novi, odlični progi na Golteh tekmo v veleslalomu za Meštrovov pokal. Proga je bila dolga 2 km in je imela okrog 500 m višinske razlike. Prireditev je odlično uspela. Doseženi so bili naslednji rezultati: 1. Jaka Breznik (SPD Celje) 1.44.4; 2. Viktor Volčko (Smučarski klub Celje) 1.45; 3. Nos (SPD Celje) 1.52.2; 4. Friderik Dvoršak (SPD Celje) 1.55.2; 5. Danimir Uršič (SPD Celje) 1.57.4; 6. Franc Krajnc (SPD Celje) 2.03.4; 7. Friderik Jelen (Sm. kl. Celje) 2.10.1; 8. Pepček Sevčnikar (SPD Celje) 2.14.2; 9. Drago Zdravec (SK Laško) 2.17; 10. Franc Kmecl (SPD Celje) 2.35.4.

* Redni letni občni zbor SK Celja bo v torek 2. aprila ob 19.30 v salonu restavracije v Narodnem domu. Članstvo je vabljeno, da se udeleži občnega zbora v polnem številu.

Proslava 80letnice skladatelja Rista Savina v Žalcu

Sokolsko društvo v Žalcu priredi v soboto 13. aprila ob 20. v Sokolskem domu v Žalcu proslavo 80-letnice slovanskega skladatelja Rista Savina, pri kateri sodeluje z zborovskimi skladbami in samospeli Rista Savina priznani Slovenski vokalni kvintet iz Ljubljane. Na programu so izključno skladbe Rista Savina. Razen samospelov, ki jih bosta pela koncertna solista gg. Milan Jug in Roman Petrovič, bo zapel operni basist g. Tone Petrovič monolog Joška iz Savinove opere »Matija Gubec« in prolog Dušana iz Savinove opere »Gospodsvetski sen«. Proslava je bila zaradi obolevnosti enega izmed solistov preložena od 30. t. m. na soboto 13. aprila.

Opozorjamo na to proslavo in pričakujemo, da bo občinstvo, s številno udeležbo počastilo nad vse zaslužnega skladatelja, ki je posvetil vse svoje življenje povzdigi naše glasbene kulture in čigar dela bodo ohranila trajno vrednost v kulturnem življenju našega naroda.

Iz naših krajev

Laško

1 Nove premestitve rudarjev v Kočevje. Te dni spet odhaja preko 20 delavcev v kočevske rudnike. Ljudje govorijo, da vzroka likvidacije našega rudnika ni iskati v pomanjkanju premoga, temveč v načrtu družbe, da si prihrani najboljše premog za poznejše čase, sedaj pa prodaja in spravi v promet najslabši premog, ker v teh časih nihče ne gleda na kakovost. Mi smo mnenja, da to ni res, in rudarji, poznavalci našega rudnika trdijo, da bo res zmanjkalo sedaj razkritega premoga in da bo res treba ukiniti kopanje, če ne bo družba dovolila novih kreditov za razkrivanje premogovnih plasti. Potrjujejo se tudi vesti, da g. ravnatelj Kloc še ni upokojen in da bo še nadalje vodil naš rudnik. Delavci pravijo, da utegne njegova sposobnost vendarle rešiti naš rudnik.

1 Na veliko soboto so se postavljali pri velikonočni procesiji spet slovenski fantje, ki so v svojih zanimivih krojih korakali pod poveljstvom starih vojakov D. in H. Njim je sledil dekliski krožek v še zanimivejših krojih. Občinstvo si je z velikim veseljem ogledovalo ta nastop. Procesije se je udeležilo mnogo ljudi iz laške okolice. Pri procesiji je igrala laška mestna godba.

1 Poroka. Na velikonočno nedeljo se je poročil v frančiškanski cerkvi v Ljubljani tukajšnji trgovec g. Fran Bobnar z gđ. Slavico Osolinovo, našo vrlo sokolsko delavko. Narodnemu paru iskrene čestitke, iz sokolske družine pa jima kličemo: Zdravo!

1 Severni sij smo opazovali preteklo nedeljo tudi Laščani. Okrog 19. je v rdečem sijaju zažarelo nebo nad Maličcem, nakar se je sij pomikal počasi proti zapadu.

1 Osebnosti. Pretekli teden se je mudil v Laškem na dopustu g. prof. dr. med. Maks Hochrein, dekan univerze in direktor medicinske poliklinike v Leipzigu. Zagrebška klinika ga je povabila k predavanju na kliniki. Predaval je »O srčnih boleznih in o krvnem obtoku«. G. dr. Hochrein je imel slična predavanja že tudi na oxfordski kliniki, v New Yorku in drugod, je učenjak svetovnega slovesa in je spisal doslej že okrog 60 znanstvenih del. Iz Zagreba je prišel na odih v Laško, ki je napravilo nanj najboljše vtis. Nad vse so mu ugajale naše gore, Savinja in lepa laška okolica. Je velik ljubitelj prirode in si želi še kdaj videti Slovenijo ter uživati veliko gostoljubnost Slovencev. — Ravnatelj tukajšnjega kopalnišča g. M. Golubič je toliko okrevdal, da se je vrnil iz bolnice v Laško in spet prevzel ravnateljske posle.

1 Zivinoreja. Tudi na zadnji sejem na veliki četrtki so prignali zelo malo živine in še ta je bila razen enega para volov skrajno slaba. Kupčija je bila slaba, cene pa visoke. Za par kumrnih volov, ki niso dosegli niti 1000 kg teže, je lastnik zahteval kar 8000 din. — Ob enem pa smo gledali, kako so vozili in natovarjali voz za vozom najlepšega sena za izvoz. Hleve so izpraznili, krmo razprodali in kmetje pravijo, da je mnogo rentabilnejše pospraviti in prodati seno, kakor pa rediti živino, ker prodajajo seno sedaj po 100 do 120 din za 100 kg. Posledice se že kažejo, pa bodo še hujše. Njive bodo ostale nepognojene, donos posestev bo pešal, kmet bo moral kupovati vse, tudi živež, in takrat mu tudi ne bo pomagala visoka cena sena. Tu je treba začeti z delom, predavanji in poukom, ker bomo sicer vsi trpeli.

1 Kino Laško bo predvajal v soboto 30. t. m. ob 20.30 in v nedeljo 31. t. m. ob 16.30 in 20.30 veselo filmsko opereto »Medeni mesec«. V glavnih vlogah Frančiška Gaal, Bing Crosby, Akim Tamiroff. Dva tednika. Popaj. Oglejte si! — V sredo 3. aprila in v četrtek 4. aprila ob 20.30 izredno zabavna dunajska opereta »Vse za ljubezen«. V glavnih vlogah Rolf Wanka, Ellen Schwannecke, Rihard Romanovsky.

Hrastnik

h Ne pošiljajte nam takšnih ljudi v Slovenijo! Pred kratkim smo dobili v Hrastniku visok obisk. Prispel visok, da bi inspirciral neko tukajšnjo industrijo. Kako je svoje delo opravil, seveda ne vemo, vemo le to, da je bil čudovito naglo v neki gostilni, kjer je ostal potem ves dan do pozne noči. Pognal je druge goste v beg — baje s stražnikom vred — razbijal steklenino, lomil stole in mize, kar vse ga pa prav gotovo ne bo mnogo stalo, saj plačajo podjetja silno rada take »zabave«. Takih zabav je bilo v Hrastniku že več in bili smo jih vedno silno »veseli«, saj so bile skoraj vedno v znaku »heila«. Če pa kaj takega stori visok uradnik, je to tako sramotno, da zasluži pošteno kazen. Kakšno poročilo je dobil od tega gospoda njegov šef, si lahko mislimo. Koliko pa trpi vsled takih »inspekcij« ugled države, si pa niti misliti ne moremo!

Radeče

r Anton Polanc na zadnji poti. Dne 20. t. m. popoldne smo pokopali bivšega radeškega župana g. Antona Polanca. Ze mnogo pred napovedano uro so se začele zgrinjati pred hišo žalosti množice ljudstva iz bližnjih in daljnih krajev. Zelo mnogo je bilo Sokolov v krojih in z znaki. Poleg Sokolov v Radeč so bili zastopani Sokoli z Zidanega mosta, iz Hrastnika, Trbovelj, Zagorja, Sevnice, Boštanja in Krškega s prapori. Sledila je deputacija društva CMD nato gasilski četi Radeče in Vrhovo s praporom, zastopniki občine, uradništvo in domača godba »Savski val«. Sokolski naraščajniki so nosili 15 vencev. Ob navzočnosti treh duhovnikov so bile izvršene cerkvene svečanosti, nakar je zapel sokolski pevski zbor. V imenu Sokola se je pred hišo žalosti v ganljivem govoru poslovil starosta radeškega sokolskega društva br. Ferdo Laznik, v imenu JNS pa g. Vekoslav Bučar iz Ljubljane kot zastopnik ministra v p. g. dr. Alberta Kramerja. Na pokopališču so pevci zapeli »Blagor mu«. Sokolski in gasilski prapori so se sklonili nad krsto, gasilski rog pa je zadonel v zadnji pozdrav. S solznimi očmi so množice ljudstva zapuščale idilično radeško pokopališče. Zvečer je bila v Sokolskem domu komemoracija za pokojnim Antonom Polancem. Navzočih je bilo nad 80 domačih Sokolov. Pokojnika bomo ohranili v častnem spominu.

Krško

Lep uspeh sokolskega gledališča

Krško, 29. marca.

Dne 16. in 17. t. m. je naša sokolska igralska družina uprizorila v polni dvorani Klabundovo igro v Zupančičevem prevodu »Krog s kredo«. Igra je vsebinsko in odrsko zelo lepo zgrajena. V splošnem je bila prav dobro podana. Igralska družina, ki je že dobro vpeljana, se je zavedala svojih težkih nalog.

Zlasti je ugajala Haitang (ga. Pucova). Poznamo jo že dalje časa kot marljivo in požrtvovalno igralko, ki z ljubeznijo sprejema težke vloge ter jih vedno skuša podati tako kakor je treba. Kot disciplinirana igralka ima zato tudi vedno uspeh. Do posebno močnega izraza je prišla njena vloga v II. dejanju, ko prisega na nebo in zemljo, da je nedolžna in ni kriva umora gospoda Ma. Cangova (ga. Janova) je nevhvaležno vlogo obupane matere podala prav zadovoljivo in uspešno. Princ Pao (g. Zalar) se nam je predstavil na našem odru šele drugič in priznati moram, da je to pot res zadovoljil. Bil je v kretanjah miren in v igri naraven. Mandarin Ma (g. Cesnik), njegova izpoved o veliki ljubezni do Haitange in njegova smrtna borba, vsi ti momenti so me presenetili, ker so bili odlični. G. Cesnik doslej na našem odru še ni podal no-

ZVEZNA TISKARNA CELJE, STROSSMAYERJEVA UL. 1

Lepe tiskovine, kakor: lepake, letake, prospekte, stenske in žepne koledarje, diplome, srečke, časopise, knjige, cenike ter vse reklamne tiskovine za trgovce v eni in več barvah vam solidno izgotovi

LASTNA KNJIGOVEZNICA

bene vloge tako dovršeno, kakor omenjeno. Vlogo Yi-Pei, prve Maove žene je igrala gđ. Radanovičeva. V tej igri je prvič nastopila v važni karakterni vlogi. Kot novinki moram priznati, da je bila ves čas v svoji vlogi na isti liniji. Le tako naprej! Gđ. Bizjakova je bila v svoji dvoični vlogi babice Lion prepričevalna in je še pri vsaki igri dokazala svojo igralsko sposobnost. G. Kolšek (Čang-Ling) je podal svojo ne-hvaležno vlogo prav zadovoljivo. Edino kar bi omenil, je to, da včasih prenašlo govori. Presenetil me je s svojo igro g. Kukovičič (Tong). Opazil sem, da je hvalevredno napredoval in da se je v vlogo poglobil. Dokazal je, da se da z dobro voljo mnogo napraviti. Vlogo višjega sodnika Ču-Cuja je igral g. Zabkar. Ta igralec nam je doslej podal vse vloge na našem odru prav dobro. To pot pa sem imel vtis, da mu vloga ni posebno ugajala. Cao (g. Dornik) je bil prav dober le v III. dejanju v sodni dvorani. Vloge pesnika, policista in kučijev, ki so prav tako važne, so podali igralci zadovoljivo. S primerno šolo in večkratnimi nastopi bodo gotovo postali še prav dobri igralci.

Inscenacijo in režijo je oskrbel g. Stiplovšek. Znan nam je z neštetimi dramskimi deli, ki jih je postavil na naš sokolski oder. Dejstvo je, da je za svoje delo vedno deležen priznanja vseh gledalcev, posebno pa je še uspel z originalno inscenacijo v tej igri. Ne bo odveč, če omenim željo mnogih, da bi občinstvo pravočasno zasedlo svoja mesta v dvorani, da ne bo več moten potek igre.

I. V.

Žalec

Ž Zvočni kino Zalec. V soboto 30. in nedeljo 31. t. m.: »Kralj pustolovcev«. Izredno lep zgodovinski film. Sloviti igralec Ronald Colman v vlogi pesnika François Villona.

Književnost

Dr. P. Strmšek: Šmarsko-rogaško-kozjanski okraj. Pod tem naslovom je izšla v založbi Tujskoprometnega društva v Smarju pri Jelšah in tisku Zvezne tiskarne v Celju knjiga, ki jo je spisal znani publicist prof. dr. Pavel Strmšek v Celju. Knjiga, ki jo krasi nad 60 slik, v prijetni obliki prikazuje krajevne lepote, potrebe in znamenitosti ter prebivalstvo vse premalo znanega šmarsko-rogaško-kozjanskega okraja. V knjigi je njen namen očrtan takole: »Da rojaki spoznajo svoj dom, drugi pa del svoje domovine, smo izdali to knjigo z željo, da najde pot v vse slovenske šole in poglobi ljubezen do prepepe naše domovine, v vse urade in jih pouči o potrebah teh krajev, v roke onih, ki iščejo lepote in zanimivosti, da pridejo tja, kjer je lepota in zanimivosti zbranih kakor malokje.« Iskreno želimo, da bi knjiga v čim večji meri dosegla svoj namen.

Dr. Bogomil Vošnjak: Jugoslovanski odbor v Londonu. 2. zvezek Dobrovoljske knjižnice v Ljubljani. Izdaja in sazaložba sreske organizacije Saveza vojnih dobrovoljcev kraljevine Jugoslavije v Ljubljani. Ugledni avtor, ki je bil, kakor znano, med vojno član Jugoslovanskega odbora v Londonu, podaja ob 25-letnici ustanovitve tega odbora pregleden in zanimiv pregled njegovega zgodovinskega delovanja in njegove velike diplomatske akcije za naše narodno osvobodjenje. Tehni razpravi je tudi priključeno besedilo Krfske deklaracije z dne 20. julija 1917.

Koledar »Kmetovalca«. Uprava »Kmetovalca« je razposlala s februar-sko številko vsem naročnikom brezplačen mesečni stenski koledar. Ta koledar

predstavlja med Slovenci novost, ki bo gotovo vzbudila dosti zanimanja. Na mesečnih listih so namreč po kmetijskih panogah razvrščeni opravi v gospodarstvu, ki jih naj kmetovalec v tem mesecu izvrši. Za posebno važna dela v gospodarstvu so na drugi strani priobčena še podrobnejša navodila in prikazane so tudi slike raznega koristnega kmetijskega orodja. Koledar je zelo okusno izdelan in vsak list je okrašen s prikupnimi pročelnimi slikami iz kmečkega življenja v posameznih mesecih. Uredništvo »Kmetovalca« je ta koledar izdalo z namenom, da bo naročnik lista vse leto opominjal na važnost strokovnega izobraževanja s pomočjo čtiva, posebno »Kmetovalca«, kakor tudi na nujnost načrtne ureditve gospodarjenja ter vsled tega na pravočasno in smotno opravljanje raznih opravil v vseh panogah kmetijstva. Te opozoritve bodo služile kmetovalcem kot pobude za samostojno razmišljanje, in če bodo koledarju dodali še pripombe glede na potrebe lastnega gospodarstva, kakor to uredništvo priporoča, bo tako dopolnjen koledar postal v resnici temeljit svetovalec in opominjevalec za vsakega kmečkega gospodarja. Važnost koledarja bodo spoznale tudi prosvetne institucije, ki širijo med narodom strokovno kmetijsko izobrazbo. Zato bi ga naj imele vse narodne in nadaljevalne kmetijske šole na podeželju, ker jim bo koristen pripomoček pri razporeditvi učne snovi. Ta koristni koledar prejme brezplačno vsak naročnik »Kmetovalca«.

Po svetu

Film o rusko-finski vojni. Ze tri dni po sklenitvi miru s Finsko je poslala sovjetska vlada večjo ekspedicijsko filmskih operaterjev v posamezne kraje na Finskem, znane po borbah, ki so se odigravale tam do pred kratkim. Posneti hočejo za film vse značilnejše momente vojnih operacij. Posebno pozornost posvečajo filmski operaterji utrdbam Mannerheimove linije, ki so tako dolgo zadrževale sovjetsko vojsko, in otokom na Ladoškem jezeru. Skupno s prej med borbami napravljenih posnetki bodo novi posnetki služili izdelavi velikega filma o vsem poteku vojne med Sovjetsko Rusijo in Finsko.

KLINAR MILOŠ

ključavnikar • Celje, Gregorčičeva 4

Izdelujem štedilnike iz nerjavčega jekla, kakor: navadne štedilnike, vsakovrstne ograje, obešala za perilo, reklamne transparente itd. Zahtevajte ponudbe!

V A B I L O

na

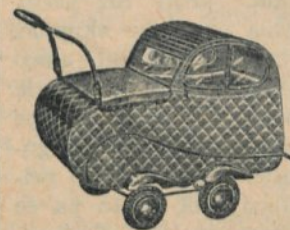
redni občni zbor

Celjske posojilnice d. d. v Celju

ki se bo vršil dne 17. aprila 1940. ob 17. v sejni dvorani Celjske posojilnice v Narodnem domu v Celju s sledečim sporedom:

1. Poročilo upravnega sveta o poslovanju v letu 1939. in predložitev bilance.
2. Poročilo revizijskega odbora.
3. Sklepanje o predloženi bilanci za leto 1939.
4. Sklepanje o razdelitvi čistega dobička po določbi § 24. družbenih pravil.
5. Dopolnilna volitev v upravni svet.
6. Dopolnilna volitev v revizijski odbor.

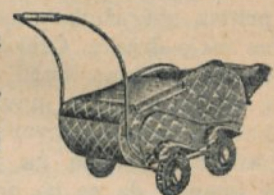
UPRAVNI SVET

Oglejte si zalogo najnovjših otroških vozičkov

pri tvrdki

A. MISLEJ -- CELJE

2 - 3 sobno stanovanje

išče mirna stranka. Naslov v upravi lista.

Manjše stanovanje

v novi vili odda notar dr. Stojan.

Zaradi prezidave

poslovnih prostorov prodaja banaške moke in semenskega fižola po znatno znižanih cenah

JUGOPROMET -- CELJE

Krekova cesta št. 11.

ELEKTRIČNE ŽARNICE

dobite pri tv.

K. Loibner - Celje - Kr. Petra c. 17

TELEFON 120

Sodarske pomočnike

sprejem takoj ob prosti hrani, stanovanju, perilu in dobri plači. — Repič Fran, sodar, Ljubljana, Trnovo.

Vodovode Kleparska dela Strelovode

Vam naredi solidno in po konkurenčni ceni, avno tako tudi izvršuje vsa popravila

Celjska posojilnica d. d. v Celju, Narodni dom, prodaja malo

kmečko posestvo

v Razgorju št. 11, občina Vojnik. Interesenti naj se javijo v uradu zavoda ob uradnih urah.

SPLOŠNA MASAŽA TELES

je za vsakogar, zlasti za slabotne ljudi, rekonvalescente, bledične, za shujševalne kure, nevrastenike in tudi proti protinu, sladkorni bolezni, ohromelosti itd. Priporoča se strok. zdrav. izprašani pooblaščen maser PAVEL MEDVEŠEK — CELJE, Lava št. 1

Eno ali dvosobno stanovanje

išče dama sama za takoj ali pozneje. Ponudbe: Frass Celje, Vrvarska 2/III.

Lepa opremljena SOBA

solučna, v novi zgradbi, primerna za dva solidna gospoda ali gospodični, poseben vhod, souporaba kopalnice, s hrano se odda s 1. aprilom t. l. Istotam se sprejme tudi še nekaj oseb na prvovrstno hrano. Povprašati pod šifro »Dobra hrana« v upravi »Nove dobe«.

Sadna drevesca

zlahne sorte prodaja drevesničar France Oset (Goriški), Sv. Jurij ob juž. žel.

Dolžan Franjo Celje, Za kresijo 4

Telefon 245

Zahtevajte ponudbe in proračune!

Savinjska posojilnica v Žalcu

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO — USTANOVLJENA LETA 1881

Nudi popolno varnost za vloge na hranilne knjižice in v tekočem računu ter jih obrestuje najugodnejše

H MELJARJI! Nalagajte denar pri domačem zavodu!

Račun Poštne hranilnice št. 10.994

Brzjavni: »Posojilnica«

Telefon št. 2

BLAGAJNIŠKE URE: ob delavnikih od 8. do 12. in od 14. do 18., ob nedeljah do 9. do 11

Celjska posojilnica d. d. v Celju

JE NAJSTAREJŠI NARODNI DENARNI ZAVOD V CELJU

Vse hranilne vloge, vložene pri

CELJSKI POSOJILNICI D. D. V CELJU

so varno naložene, se ugodno obrestujejo in se izplačujejo točno v gotovini

Denar, naložen v domač denarni zavod, donaja koristi vsemu domačemu narodnemu gospodarstvu

NALAGAJTE
SVOJE PRIHRANKE V

Celjski posojilnici d. d. v Celju - Narodni dom

TELEFON ŠT. 22

POŠT. ČEK. RAČ. 10-591

CENTRALA: CELJE, NARODNI DOM

PODRUŽNICI: MARIBOR, ŠOŠTANJ